

ЛОШИ ОЦЕНКИ ЗА ТРУЛИ

Полнењето на гласачките кутии, крадењето гласачки ливчиња, отворено и групно гласање, гласање за други, преполни гласачки места и несоодветна проверка на гласачите со мастило, непотпишување на оние кои гласале во избирачките списоци и тензии надвор и на гласачките места, се главните забелешки на меѓународните набљудувачи. Тие регистрирале сериозни инциденти во Липково, Теарце, Сарај, Шуто Оризари, Студеничани, Долнени, како и во Осломеј.

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Првиот круг од локалните избори во Република Македонија заврши по старо сценарио, шема која премногу долго трае и со која се "мачкаат очи" дека имало фер и демократска атмосфера, а од друга страна, пак, се констатирани сериозни нарушувања: агитација, кршење на гласачки кутии, притисоци, тепачки и полнење на кутиите со гласачки материјал, оценуваат позначајните политички партии и меѓународните набљудувачи. Во овој хаос, кој повеќе личи на познатата Хамлетова синтагма - "Во земјата Данска има нешто труло", најдобро се снајдоа манипулаторите, а останатите можат само да сонуваат за Европската унија, бидејќи со вакви изборни процеси таа е оддалечена стотици милијарди години од Македонија.

И по 14 години практикување демократија нашава земја се наоѓа на почеток, бидејќи не ги научи старите лекции, туку уште повеќе ја загрози својата меѓународна позиција, која се ниша поради нарушената сеизмичка стабилност на столбовите на државата. Таа сè повеќе тоне

во живиот песок, кој го создадоа неуките и нарцисоидни политичари, кои се однесуваат како султани, а не како демократи. "Илето" кое го правеа со одложувањето на резултатите од првиот круг локални избори 2005 година го дотури маслото на огнот, а битката која се води за Скопје само се усложни. Во првиот изборен круг за градоначалник на Скопје, Трифун Костовски неофицијално се смета за победник, а Ристо Пенев ја чека својата шанса во вториот круг. Дека нешто "труло" се случувало на релација Изборна комисија на

Државната изборна комисија соопшти дека во првиот круг се избрани 17 градоначалници. Во вториот изборен круг ќе се води битка меѓу 132 кандидата за градоначалник. Коалицијата "За Македонија" освоила 45 градоначалнички места, а здружената опозиција 36, ДУИ 15, ДПА-ПДП 12, ВМРО-НП 8 и 14 независни кандидати. ДИК излезе и со бројка за советничките места: коалицијата "За Македонија заедно" освоила 421 советничко место, здружената опозиција 310, ДУИ 206, ВМРО-НП 132, ДПА-ПДП 131, а другите места ги освоиле останатите партии и независните советнички листи.

Град Скопје и ДИК може да се насети и од документите кои ги објавуваме.

ЧАИР

Првите реакции на политичките субјекти водеа во насока дека секој од нив е победник, но со доцнењето на

објавувањето на првичните резултати, поради "штиманье", криење или нечие тајно барање за "креирање на бројките на излезеноста на гласачите по општини", славењето спласнуваше. Најчудни бројки и прогнози се појавија во Скопје. Сите позначајни политички субјекти се сомневаат во резултатите во општините Чаир, Шуто Оризари и Сарај, кои придонеса да стивне забавата во таборот на независниот кандидат Трифун Костовски, кој го поддржа здружената опозиција. Во оваа негативна слика за Македонија, Ристо Пенев

молчејќи ги следеше изборните дејствија, а диригентската палка во свои раце ја презедоа неговиот портпарол Андреј Жерновски и шепот на Изборниот штаб на здружената коалиција "За Македонија заедно", Никола Куркчиев.

Славењето во штабот на

ЗАПИСНИК НА ГРАДСКАТА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Трифун Костовски беше прекинатото со одлуката на Изборната комисија на Град Скопје, која пресече дека нема доволен број гласови за тој да биде избран за нов градоначалник. За ова и за сè што се случувало на седницата на Градската изборна комисија меѓу 14 и 15 март, Државната изборна комисија, надлежна за законито спроведување на изборите, беше запозната со задончување, без да биде информирана за процентуалната излезеност на гласачите на ниво на град Скопје. Зошто кога во Записникот се дадени бројот на излезените гласачи во првиот круг: Трифун добил 109.360 гласа, а Ристо Пенев освоил 63.113 гласа. Недостасува битниот аргумент - процентот на излезеност на гласачите кои поодделно гласале за кандидатите за градоначалник. Енигмата ја разрешија медиумите - од вкупно запишаните избирачи во ЕИС за градот - 432.207, излегле 224.997 избирачи, што процентуално изнесува 51,96 отсто. Во тајната ујдурма Костовски до-

ГЛАСАЧКИ ПРОЦЕНКИ?!

КОНТРОВЕРЗНИОТ ЗАПИСНИК НА КОМИСИЈАТА ОД ЧАИР

бил поддршка само од 48,60 отсто гласачи, додека за Пенев гласале 28,05 отсто. Според ова, вториот круг ќе го даде финалето. Но, зошто не беше објавена забелешката на Борис Стојменоски, овластен застапник на Трифун Костовски, кој на фамозната седница на Комисијата во очил дека на 14 март во 22.05 часот бил донесен записник од Оштинската изборна комисија Чаир, во кој претседателот на ИК на Град Скопје утврдил дека записникот не е потпишан од членовите на ОИК Чаир и дека истиот не е веродостоен. Таа ноќ, на предлог на еден член од ДИК на Град Скопје, дека во тој случај треба да се постапува согласно член 65 од Законот ЗЛИ, по што се побарало мислење од ДИК. По ова, записникот му бил вратен на ОИК Чаир со предлог истиот да го дополнат и потпишат. Нешто по 22.35 часот, на 14 март, членовите на ОИК Чаир

се вратиле во седиштето на својата комисија, при што ветила дека ќе се вратат со потпишан записник од сите членови. Еден член на Градската комисија реагирал затоа што оваа Комисија не го идентификувала лицето кое го предало симптоматичниот записник на ОИК Чаир, кој бил потпишан само од претседателот на оваа општинска комисија. Седницата на Градската комисија завршила во 1.40 часот наутро на 15 март, по што до ДИК дала податоци само за бројот на излезени гласачи, но без проценти од гласањето за кандидатите за градоначалник.

Во контроверзниот записник на ОИК Чаир, кој е потпишан само од претседателот на Комисијата, а не од другите членови чии забелешки се видни и забележливи на крајот на записникот, се вели:

"Не го потпишувам записникот од причини што при самиот прием на изборниот материјал, констатирани се неправилности во однос на пресметките за резултатите од избирачките места во записниците за работа и пристигнувањето на резултатите од гласањето - забелешка од Зоран Георгиевски", член на ОИК Чаир (завршен цитат и потпис).

Под оваа забелешка стои потписот за несогласување со извештајот од Комисијата од Ведат Реџеџи, член на ОИК Чаир. Потоа, тука е и приговорот на Васил Пеовски, член на ОИК Чаир, кој вели: "Приговарам како член на ОИК Чаир со забелешки на дел од резултатите од И.О. на одредени места 2895 (избирачко место) и други", наведува Пеовски. На крајот од записникот од ОИК Чаир, во приговорот стои и потписот на Башкити Гаши, кој исто така, е член на оваа комисија.

Овој записник и работата на Градската изборна комисија ги разбранува политичките води. Приврзаниците на Трифун Костовски велат дека се борат против државен фалсификат, додека, пак, во таборот на здружената коалиција "За Македонија заедно" не кријат дека се задоволни од одвивањето на настаните, кои дури сега се непредвидливи.

СТАВОВИ

Опозицијата оцени дека во првиот круг на изборите за градоначалник на Скопје победил независниот кандидат Трифун Костовски, а најјави дека нема да дозволи суспензија на волјата на граѓаните.

ните и интересите на Македонија", изјави портпаролот на Изборниот штаб на независниот кандидат Трифун Костовски, Маја Мухиќ.

За ова прашање штабот на коалицијата "За Македонија заедно" има свој одговор, а тоа дека во Скопје ќе има и втор круг, со што ќе има можност за топење на разликата од 46.000 гласови со која Костовски е пред Пенев.

"Нашата анализа покажа дека и нашите симпатизери не излегоа во доволен број, го имате примерот на претседателските избори за тоа што се случи.

Ние сакаме да ја употребиме истата формула, затоа што сигурни сме дека оваа разлика е надокнадлива", истакна портпаролот на Избор-

"На најгруб начин се фалсификуваа изборите во главниот град и беше вештачки зголемен процентот на излезеност, при што и се оспорува освоеното мнозинство на гласови. Затоа заеднички и организирано ќе го заштитиме изборното право на граѓа-

ниот штаб на кандидатот Ристо Пенев, Андреј Жерновски.

Инаку, целата опозиција ја обвинува власта дека се обидува ги фалсификува изборите преку трите скопски општини Чаир, Сарај и Шуто Оризари. Нивното толкување

е дека по вештачки пат во овие општини е зголемена излезноста на гласачите, со што е спуштен процентот на освоени гласови на Костовски за победа во прв круг.

Според најголемата опозициона партија ВМРО-ДПМНЕ, најтешките фалсификувања биле најдрастични во Општина Чаир.

"На претставниците на ВМРО-ДПМНЕ и на претставниците на здружената опозиција не им е даден увид во Избирачкиот список за тоа колку гласале од вкупно запишаните. Така, наместо еднаков број гласачки ливчиња во сите кутии, во кутијата за градоначалник на Скопје се случуваше да има 250 ливчиња, во кутијата за Совет на Општина Чаир 292, во кутијата за Совет за Град Скопје 302, во кутијата за градоначалник на Скопје 500", изјави членот на Изборната комисија на Град Скопје од ВМРО-ДПМНЕ, Димитар Ѓорѓиевски.

Од владејачката коалиција истакнуваат дека записниците не биле спорни. И не гледаат проблем во тоа што записникот од Чаир не го потпишале претставници од сите партии.

"Нашите членови се овластени да постапат според нивната проценка и за тоа тие се делегирани во општинската комисија, правото како ќе постапат е само нивно право", рече Борис Кондарко од СДСМ.

НЕРЕГУЛАРНОСТИ

Албанските политички партии констатираа дека на изминатите локални избори во Македонија биле забележани поголем број нерегуларности. ДУИ смета дека тие неправилности немаат поголемо влијание на изборните резултати.

Според оваа партија, тие освоиле 56,96 отсто гласови, додека коалицијата ДПА-ПДП 43,04 отсто од гласовите на Албанците.

"Генерална оценка на ДУИ е дека изборниот процес течеше во добра атмосфера. Сепак, забележани се низа

неправилности и кршење на изборната регулатива и меѓународно признатите стандарди", изјави портпаролката Ермира Мехмети.

Со спротивни оценки се огласија и од коалицијата на ДПА-ПДП, која констатираше повеќе неправилности во изборниот процес во Тетово, Гостивар, Струга, Кичево, Скопје и во Куманово. Според нив, на овие изборни места бил вршен силен притисок од страна на ДУИ, насилно биле полнети гласачките кутии, злоупотребени биле владини ресурси за партиски цели, а народот бил заплашувач со криминални групи.

"Во Македонија на сила се разорува суштината на демократијата и се употребуваат сила и репресија", истакна лидерот на ДПА, Арбен Џафери.

Меѓународните претставници и нивните набљудувачи оценија дека локалните избори беа во согласност со поголемиот број критериуми на ОБСЕ и на Советот на Европа, но не ги исполнија клучните стандарди за тајноста на гласањето и загарантираното еднакво право на глас.

"Иако во поголем број од општините изборите беа правилно спроведени, сериозните и постојани нерегуларности во значителен број општини го нарушија севкупниот изборен процес", изјави шефот на набљудувачката мисија на ОБСЕ, британскиот амбасадор Џулијан Пил Јетс.

Полнењето на гласачките кутии, крадењето гласачки ливчиња, отворено и групно гласање, гласање за други, преполни гласачки места и несоодветна проверка на гласачите со мастило, непотпишување на оние кои гласале во избирачките списоци и тензии надвор и на гласачките места, се главните забелешки на меѓународните набљудувачи. Тие регистрирале сериозни инциденти во Липково, Теарце, Сарај, Шуто Оризари, Студеничани, Долнени, како и во Осломеј.

Меѓународните набљудувачи посетиле околу 1.300 избирачки места и како "лошо" или "многу лошо" го оцениле текот на гласањето на секое десетто избирачко место, а на секое петто избирачко место негативно било оценето пребројувањето на гласовите. Во десет отсто од посетените избирачки места имало повеќе

ливчиња отколку гласачи, во 20 отсто пребројувањето било слабо организирано, а во 22 отсто од избирачките места не се почитувала тајноста на гласањето.

"Гласањето се одвиваше непречено во поголемиот дел од земјата. Меѓутоа, групното гласање во повеќе наврати, како и недостатокот потписи на гласачките списоци и преполните избирачки места, претставуваат разочарување.

Групното гласање е прекршок на тајноста на гласањето. Тоа е неприфатливо и треба да се остави на минатото", истакна шефот на делегацијата на Советот на Европа, Кит Витмор.

Инаку, странските медиуми кои информираа за локалните избори во Македонија, главно, изборите ги гледаат и ги оценуваат низ призмата Македонци - Албанци, односно како пресметка меѓу најмногубројната нација и најмногубројното малцинство во земјата. Тие изборите ги толкуваат како да станува збор за поделба на власта меѓу мнозинските Македонци и малцинските Албанци.

Локалните избори сите медиуми ги објаснуваат како последна фаза од спроведувањето на Рамковниот договор, а најчесто цитирана вест е онаа на агенцијата Ројтерс, која вели дека "Македонија гласа за последното поглавје од мировниот договор".

Во неа уште се дообјаснува дека ова се "први локални избори по мировниот договор во 2001 година, со кои ќе му се даде поголема моќ на албанското малцинство".

Ова, како суштина на изборите, го наведуваат и други медиуми кои велат: "Во срцето на Охридскиот договор беше ветувањето за децентрализација, што на Албанците ќе има даде вистинска власт во областите во кои живеат". Во ниту една вест не се кажува дека зголемените ингеренции важат за сите жители на Македонија.